

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 30P/209/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5120210795
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Sýkorová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2021:5120210795.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Renátou Sýkorovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa

R. W., nar. XX.XX.XXXX,

zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dieťa rodičov matky: W. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., A. XXXX/XX a otca: V. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. - B., F. X/X, toho času Ústav na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, o úpravu práv a povinností k maloletej, takto

r o z h o d o l :

Súd z v e r u j e maloletú R. do osobnej starostlivosti matky.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej R. výživným vo výške 60,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej s účinnosťou od 01.10.2020.

Nedoplatok na výživnom za obdobie od 01.10.2020 do 31.08.2021 vo výške 491,- eur súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v mesačných splátkach po 20,- eur k rukám matky spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku.

Súd n e u p r a v u j e styk otca s maloletou R..

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa svojím návrhom podaným na Okresný súd Žilina dňa 05.10.2020 domáhala, aby súd upravil práva a povinnosti k maloletej R., výživné žiadala určiť vo výške 200,- eur mesačne.

2. Otec vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že s návrhom matky súhlasí. Uviedol, že popiera, že 9 mesiacov matke nedal žiadne výživné. Tento rok občasne prispieval hotovosťou, akú mal, osobne do rúk matke. S výškou výživného súhlasí.

3. Súd nariadil vo veci pojednávanie. Otec mal predvolanie na pojednávanie riadne a včas doručené. V súčasnej dobe sa nachádza vo výkone trestu, uviedol, že sa nechce zúčastniť pojednávania a súhlasí, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti. Vzhľadom k tomu súd pojednával v neprítomnosti otca.

4. Z výsluchu matky na pojednávaní súd zistil, že zotrúva na svojom návrhu na úpravu práv a povinností k maloletej. Od júla 2018 s otcom maloletej nežijú v spoločnej domácnosti. Otec neplatil na výživu maloletej, výživné dostáva od času, odkedy je otec vo výkone trestu. S maloletou býva v byte s priateľom, ktorý je zamestnaný, matka sa podieľa na výdavkoch s bývaním vo výške 250 eur mesačne za telefón platí mesačne 50 eur, na cestovné vynaloží 20 eur mesačne, ďalej má bežné výdavky. Matka pracuje na polovičný úväzok. Maloletá chodí do materskej školy od septembra tohto roku. Maloletá R. má bežné výdavky so stravou a ošatením. Poplatok v škôlke sa platí 20,- eur mesačne, strava 32,- eur mesačne a triedny fond 40,- eur na pol roka. Pokiaľ otec nebol vo výkone trestu, o maloletú sa zaujímal len sporadicky, pravidelne sa s ňou nestretával. Čo sa týka majetkových pomerov, matka nie je vlastníkom žiadnych nehnuteľností, ani hnuiteľných vecí väčšej hodnoty.

5. Z výsluchu kolízneho opatrovníka na pojednávaní súd zistil, že bolo vykonané šetrenie v rodine, v starostlivosti o maloletú neboli zistené žiadne nedostatky. Z toho dôvodu navrhol zveriť maloletú do starostlivosti matky a otca zaviazat' platiť primerané výživné.

6. Zo správy zamestnávateľa otca Róbert Kollár, Veľkoobchod s potravinami, Turie 332 súd zistil, že otec sa bez udania dôvodu nedostavil do práce, pracovný pomer skončil v skúšobnej dobe, dokonca 2-krát. V roku 2019 pracoval od 25.11.2019 do 06.12.2019, telefón nedvíhal, na maily nedopovedal, ukončenie pracovného pomeru v skúšobnej dobe bolo zaslané poštou k 31.12.2019. Osobne sa dostavil 23.01.2020 s tým, že mal súkromné problémy. Novú pracovnú zmluvu opäť uzatvorili od 23.01.2020, ale vydržal pracovať len do 27.01.2020. Pracovný pomer bol na dobu určitú do 31.12.2020. Pracoval ako skladník v Žiline. Keďže kým pracoval, boli s prácou spokojní, určite by mu bola doba určitá zmenená na dobu neurčitú. Jeho príjmy za obdobie 11 - 12/2019 spolu predstavovali v čistom 337,93 eur a za január 2020 - 48,82,- eur.

7. Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom zo dňa 28.09.2021 súd zistil, že otec vykonáva trest odňatia slobody od 14.09.2020. Pracovne zaradený je od 23.02.2021. Jeho príjem za február 2021 až august 2021 spolu predstavoval 573,81 eur.

8. Zo správy zamestnávateľa matky Tesco Stores SR, a.s. Bratislava súd zistil, že priemerný mesačný čistý príjem matky za obdobie 10/2020 - 08/2021 je 430,59 eur.

9. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia mal. dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí mal. dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia §24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na

výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (CMP), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku (CSP), lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

10. Na základe vykonaného dokazovania, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, výsluchom matky, kolízneho opatrovníka dospel súd k záveru, že je potrebné upraviť práva a povinnosti k maloletej R. vzhľadom k tomu, že rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti, otec sa v súčasnej dobe nachádza vo výkone trestu, na úprave práv a povinností k maloletej sa rodičia sami nedokázali dohodnúť. Súd mal preukázané, že v starostlivosti matky o maloletú neboli zistené žiadne nedostatky, ako uviedol kolízny opatrovník, ktorý vykonal šetrenie v rodine. Vzhľadom k tomu súd zveril maloletú R. do starostlivosti matky, ktorá v súčasnej dobe starostlivosť o maloletú riadne zabezpečuje.

11. Pri svojom rozhodovaní o výške výživného súd porovnal možnosti, schopnosti a majetkové pomery u oboch rodičov, prihliadol k odôvodneným potrebám maloletej R..

12. Súd zistil, že matka s maloletou býva v byte s priateľom, ktorý je zamestnaný. Matka je zamestnaná na polovičný úväzok. Jej priemerný mesačný čistý príjem predstavuje 430,- eur. Podieľa sa na úhrade nákladov na bývanie 250,- eur mesačne. Má bežné výdavky so stravou, ošatením, hygienou, cestovné platí vo výške 20 eur a poplatok za telefón je 50 eur mesačne. Nie je vlastníčkou žiadnych nehnuteľností, ani hnutelných vecí väčšej hodnoty. R. má bežné výdavky so stravou, ošatením. Navštevuje materskú

školu, pričom poplatok v škôlke sa platí 20,- eur mesačne a strava 32,- eur mesačne. Na pol roka sa platil triedny fond 40,- eur. Otec je v súčasnej dobe vo výkone trestu odňatia slobody, kde je pracovne zaradený. Súd mal preukázané, že od februára 2021 je poukazované výživné k rukám matky z pracovnej odmeny, ktorú otec dostáva. V predchádzajúcom období, ako je vyššie uvedené, bol otec zamestnaný, mal možnosť aj ďalej pracovať, túto však otec nevyužil. Treba uviesť, že otec bol odsúdený zo spáchania úmyselného trestného činu, ako vyplýva z trestného rozkazu Okresného súdu Žilina č. k. XXT/XX/XXXX zo dňa 31.03.2020, otec spáchal prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písmeno g/ Trestného zákona, bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiace s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu vo výmere 1 rok a rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. XXT/XXX/XXXX zo dňa 05.01.2021 za dvojnásobný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2, písmeno b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1, písmeno c/ Trestného zákona, v bode 3 prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, písmeno g/, ods. 2, písmeno b/ Trestného zákona, bol odsúdený na 3 roky s minimálnym stupňom stráženia a bolo mu uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. K obmedzeniu jeho pracovných možností došlo jeho vlastnou vinou a v zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti súdov, viď rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky, spisová značka 1181/2007 zo dňa 06.02.2008, ktoré vzhľadom na blízkosť právnej úpravy je možné aplikovať i na prejednávajúcu vec, ale aj rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica, spisová značka 17CoP/44/2014, Krajského súdu Bratislava, spisová značka 11CoP/562/2014, Krajského súdu Prešov, spisová značka 6CoP/4/2016 alebo 17CoP/5/2016, je takéto konanie potrebné hodnotiť v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine ako vzdanie sa bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Toto zákonné ustanovenie je zároveň namierené na ochranu maloletých detí, ktoré nemôžu byť obmedzované v uspokojovaní ich odôvodnených hmotných a kultúrnych potrieb len v dôsledku nezodpovedného, protiprávneho správania sa povinnej osoby, ktorá má zodpovednosť a povinnosť plniť si vyživovaciu povinnosť. Preto ak sa zbavil rodič úmyselným konaním, pre ktoré bol vo výkone trestu, objektívnej možnosti plniť svoju vyživovaciu povinnosť, nemožno túto skutočnosť počítvať na ťarchu detí, ktoré majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Otec si teda situáciu, v ktorej sa nachádza spôsobil sám svojím konaním, čo nemôže byť na úkor maloletej. S prihliadnutím na výkon trestu, jeho trvanie, pracovné zaradenie otca, súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 60,- eur mesačne. Podľa názoru súdu takto určená výška výživného zodpovedá odôvodneným potrebám maloletej vzhľadom k možnostiam a schopnostiam otca, s prihliadnutím na tú skutočnosť, že matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť aj formou osobnej starostlivosti a uspokojovaním bytových potrieb maloletej. Časť odôvodnených potrieb maloletej uhrádza aj z rodinného prídavku, ktorý je maloletej vyplácaný vo výške 25,50 eur mesačne.

13. Súd poznamenáva, že rodič je povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené a rovnako je povinný využívať všetky svoje schopnosti a možnosti na zabezpečenie dostatočného príjmu na to, aby si mohol vyživovaciu povinnosť k dieťaťu plniť v čo najväčšom rozsahu. Vyživovacia povinnosť je prvoradá a preto sú výživnému podriadené všetky ostatné výdaje rodičov. Je povinnosťou obidvoch rodičov venovať všetky sily k čo najoptimálnejšiemu zaisteniu výživy a ďalších potrieb svojho dieťaťa podľa svojich faktických schopností a možností v súlade s ustanovením § 62 Zákona o rodine. Každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 01.10.2020 do 31.08.2021 vo výške 491,- eur (11 mesiacov x 60,- eur mínus suma, ktorú uhradil na výživnom v tomto období, ako mal súd preukázané podľa správy z ústavu na výkon trestu a to sumu 169,- eur) súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20,- eur k rukám matky spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, v súlade s ust. § 232 ods. 3 CSP, teda predžil otcovi lehotu na zaplatenie vzhľadom na výšku nedoplatku a skutočnosť, že otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Súd vyrátal nedoplatok za obdobie, v ktorom mal preukázané platenie výživného zo strany otca. Pokiaľ otcovi vznikne nedoplatok na výživnom v ďalšom období, tento bude musieť rovnako uhradiť.

15. Súd neupravil styk otca s maloletou R. z toho dôvodu, že otec je v súčasnej dobe vo výkone trestu odňatia slobody, sám sa nedomáhal úpravy styku a ako uviedla matka, aj v období pokiaľ nebol vo výkone trestu, otec nemal záujem pravidelne sa s maloletou stretávať. Pokiaľ po prepustení otca z výkonu trestu, bude mať otec záujem s maloletou sa stretávať, s matkou sa na termínoch stretávania nedohodnú, otec môže požiadať o úpravu styku s maloletou súd.

16. Súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania podľa ustanovenia § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 a 2 CSP), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis, uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Podľa § 44 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.